

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
DIREKCIJE ZA IMPLEMENTACIJU «CIPS» PROJEKTA
ZA 2005. GODINU**

Sarajevo, april 2006. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZORSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	4
3.	Nalazi i preporuke	6
3.1.	Sistem internih kontrola	6
3.2.	Finansijski izvještaji	9
3.3.	Budžet	11
3.4.	Izvršenje budžeta	12
3.5.	Popis imovine	15
3.6.	Nabavke	16
4.	Korespondencija sa klijentom	17
5.	Rezime	18

PRILOG

- Tabela izvršenja budžeta za period 01.01.2005. do 31.12.2005. godine,
- Primjedbe na nacrt Izvještaja o reviziji,
- Odgovor na primjedbe

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu : Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja **Direkcije za implementaciju «CIPS» projekta Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu : Direkcija) za 2005. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Direkcije odgovorno je za finansijske izvještaje, za postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 12/06). Reviziju smo obavili u skladu sa revizorskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Službeni glasnik BiH», broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se obezbjeđuje poštivanje zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potkrepljuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Finansijski izvještaji Direkcije za 2005. godinu ne prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Direkcije, projekta «CIPS» i projekta sistema održavanja, izdavanja i štampanja pasoša na dan 31.12.2005. godine u vezi stavki koje se odnose na sljedeće:

- Popis imovine Direkcije nije bio u potpunosti izvršen prema pravilima koji propisuju postupak inventarisanja, tako da nije u potpunosti obezbijeđena zaštita imovine (tačka 3.5.);
- Ostvarene nabavke u Direkciji nisu u cjelosti bile izvršene prema pravilima koja su propisana Zakonom o javnim nabavkama (tačka 3.6.);
- Vrijednost opreme i izvora sredstava potcijenjeni su za vrijednost kancelarijskog namještaja iz donacije u ukupnom iznosu od 134.252 KM (tačka 3.2.);
- Budžet Direkcije, budžet Projekta «CIPS» i budžet Sistema održavanja, izdavanja i štampanja pasoša nije urađen kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (tačka 3.3.);
- Ostvareni rashodi iz budžeta za tekuće izdatke Direkcije, Projekta «CIPS» i Sistema održavanja, izdavanja i štampanja pasoša nisu u svim aspektima izražavali ekonomičnost poslovanja (tačka 3.4.);
- Finansijski izvještaji Direkcije za 2005. godinu nisu u potpunosti kompletni i ne sadrže analize poslovanja projekata koji se izvršavaju u Direkciji (tačka 3.2.);

- Preporuke prethodne revizije poslovanja Direkcije za 2004. godinu nisu u potpunosti realizovane (tačka 2.);

I. REVIZORSKI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Direkcija posluje u sastavu Ministarstva civilnih poslova kao samostalna služba čija su prava i dužnosti utvrđena posebnim propisima. Direkcija za svoj rad odgovara ministru civilnih poslova. Direkcija je osnovana Odlukom Vijeća ministara br 60/02 od 29.04.2002. godine. Prema navedenoj odluci, zadatak Direkcije je realizacija implementacije «CIPS» projekta i ostvarivanje saradnje sa nadležnim organima u BiH i međunarodnim organizacijama koje su uključene u implementaciju projekta, zatim koordinacija i rukovođenje aktivnostima u vezi obezbjeđenja finansijskih sredstava za implementaciju «CIPS» projekta i obavljanje drugih poslova i zadataka vezanih za implementaciju projekta.

Direkcija ima projektni podračun u okviru Jedinственог računa trezora kao račun projekta od posebnog značaja za Bosnu i Hercegovinu. Odlukom je predviđena funkcija direktora Direkcije, kojeg imenuje Vijeće ministara na prijedlog ministra civilnih poslova, a za period do pune implementacije «CIPS» projekta, kao i dva pomoćnika direktora. Predviđeno je da Direkcija nakon implementacije projekta prestaje sa radom.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Direkcije za 2004. godinu i prethodnu reviziju za 2005. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji za 2004. godinu i upućeno Pismo rukovodstvu za 2005. godinu. Osvrtom na preporuke revizije koje su bile sadržane u ova dva dokumenta konstatovali smo da je Ministarstvo preduzelo određene aktivnosti na otklanjanju nedostataka, a da većina preporuka nije još uvijek realizovana. Navodimo pregled preporuka revizije i status njihovog rješavanja:

Realizovane preporuke:

- Direkcija je obezbijedila preduslove za automatsko praćenje i usaglašavanje stanja izvršenih i naplaćenih prihoda projekta i procedure praćenja finansijskog stanja naplaćenih prihoda projekta;
- Formirana je evidencija utroška i stanja nepersonalizovanih kartica u Centru za personalizaciju podataka (usaglašavanje navedene evidencije sa vrijednostima iskazanim u poslovnim knjigama Direkcije nije moguće zbog evidentiranja nabavljenih kartica na poziciji rashoda umjesto na poziciji zaliha).

Preporuke koje nisu realizovane:

- Zakon o Agenciji za informaciono društvo nije još uvijek donesen, pri čemu i dalje ostaje neriješen problem organizacije i upravljanja;
- Plan aktivnosti Direkcije nije povezan sa Izvještajem o radu Direkcije na način da se mogu uporediti planirane i realizovane aktivnosti Direkcije i aktivnosti koje nisu realizovane;
- Program rada Direkcije nije povezan sa Finansijskim planom, a Izvještaj o radu nije povezan sa Finansijskim izvještajem. Ovakvim načinom planiranja i izvještavanja o poslovanju Direkcije nisu pruženi konkretni komparativni pokazatelji o planiranim i realizovanim ciljevima poslovanja i utrošenim sredstvima za realizaciju navedenih ciljeva;
- Procedure izrade i usvajanja budžeta Direkcije nisu izrađene, tako da nisu uzete u obzir analize i procjene potrebnih sredstava, kapitalnih ulaganja i dinamika ostvarenja pojedinačnih projekata;
- Kriteriji kojima se tačno razgraničavaju pripadajući rashodi koji se izvršavaju na teret budžeta Direkcije od rashoda koji se izvršavaju na teret budžeta Projekta nisu utvrđeni kao pisane procedure;
- Direkcija nije preduzela aktivnosti na uspostavljanju efikasne finansijske službe i korištenju vlastitog informacionog sistema finansijskog upravljanja (ISFU), što je neophodno u uslovima značajnih finansijskih operacija koje obavlja Direkcija i neophodnosti efikasnog nadzora nad finansijskim operacijama;
- Direkcija nema utvrđene kriterije za isplate stimulacija. Isplaćene stumulacije nisu obrazložene za poslove koje zaposleni obavljaju pored svog redovnog posla i sa stanovišta ostvarenih efekata u poslovima koji su dodatno stimulisani;
- Naknade za troškove smještaja i dalje se isplaćuju gotovinski putem blagajne i uz nedostatak pravdajuće dokumentacije (ugovori zaključeni između fizičkih lica zakupodavca i zakupoprimca i bez prijave kod Poreske uprave);
- Isplate naknada za ugovore o djelu nisu uređene na način da se ugovorima definišu cjelokupna primanja po osnovu angažovanja na određenim poslovima (trenutno se ove isplate parcijalno izvršavaju istim angažovanim osobama po više osnova - naknada, stimulacija, smještaj, dnevnice, gorivo, rad u komisijama i sl.);
- Sporni dio otpisa opreme projekta «CIPS» izvršen u 2004. godini koji se odnosi na otpis licenci, vrijednosti servisa, instalacije projekta i preventivno održavanja projekta nije ponovo analiziran radi eventualne korekcije nabavne vrijednosti opreme;
- Naknadni obračun amortizacije opreme projekta «CIPS» po fazama aktiviranja opreme nije izvršen, što doprinosi nerealnom iskazivanju sadašnje vrijednosti opreme;
- Konačan finansijski obračun Projekta «CIPS» koji treba da prikaže sve prihode i rashode projekta i tačku isplativosti projekta nije urađen.

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sistem internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Direkciji. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji i da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora dostavilo je svim korisnicima budžeta «Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine» koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama.

Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa

Direkcija nije do sada preduzela aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji omogućava primjenu ovakvog modela internih kontrola. Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola vezana je za rukovodstvo Direkcije i rukovodstvo Ministarstva civilnih poslova u okviru kojeg Direkcija posluje. Istovremeno, uvođenjem sistema internih kontrola zasnovanog na modelu od pet komponenti najviše će koristiti rukovodstvu, jer će takav sistem obezbijediti (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od eventualnih prevara, grešaka ili zloupotreba. Naša zapažanja u Direkciji u vezi ove problematike predstavimo po pojedinim komponentama sistema internih kontrola.

- **Kontrolno okruženje**

Kontrolno okruženje je osnov cjelokupnog sistema interne kontrole bez kojeg ostale komponente sistema internih kontrola ne mogu biti izgrađene. Ono osigurava odgovarajuće standarde ponašanja i pozitivan stav rukovodstva prema sistemu internih kontrola koji treba biti prenesen na cijelu organizaciju. Kontrolno okruženje podrazumijeva i obavezu rukovodstva u vezi preuzimanja aktivnog interesa u planiranju, nadziranju i izvještavanju o postignutim rezultatima poslovanja.

U Direkciji nedostaju mnogi elementi kontrolnog okruženja koji onemogućavaju izgradnju efikasnog sistema internih kontrola. Organizacioni problem Direkcije koji podrazumijeva organizovanje Direkcije po Zakonu o informatičkom društvu, a ne po Odluci Vijeća ministara o osnivanju Direkcije, nije još uvijek riješen. Organizaciona struktura Direkcije koja treba da određuje ukupan broj zaposlenih nije prilagođena obimu poslova koji se izvršavaju u Direkciji. Odgovornosti za upravljanje i rukovođenje Direkcijom nisu u potpunosti definisane kada se uzme u obzir hijerarhiska linija nadređenosti (ministar Civilnih poslova – direktor Direkcije). Direkcija već duži period posluje bez direktora Direkcije i pomoćnika direktora za finansijske poslove što dodatno otežava efikasan sistem upravljanja i rukovođenja. Rukovođenje pojedinačnim projektima koji se izvršavaju u Direkciji nije u cjelosti definisano i uglavnom su

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnog novca.

nadležnosti prenesene na lica koja su privremeno zaposlena po ugovorima o djelu (projekt menadžeri) bez preciziranja obaveza i odgovornosti.

Organizaciona struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja veoma je važna. Funkcionalna organizaciona struktura povećava efikasnost upotrebe resursa, eliminiše dupliranje aktivnosti i definiše odgovarajuće linije odgovornosti.

Organizaciona struktura Direkcije predviđa 22 stalno zaposlena od kojih je trenutno zaposleno 16 izvršilaca. Ukupan broj angažovanih po ugovorima o djelu sa 31.12.2005. godine iznosio je 102 zaposlena. Ovako veliki broj zaposlenih angažovan putem ugovora o privremenim i povremenim poslovima može imati uticaja na efikasnost rada Direkcije. Kriteriji angažovanja po osnovu privremenih i povremenih poslova često nisu jasni i nisu precizno definisani. Na osnovu toga, postojeća organizaciona struktura Direkcije nije prilagođena trenutnom poslovanju Direkcije i nije u mogućnosti da definiše obaveze i ovlaštenja privremeno zaposlenih po ugovorima. Takođe, postojeća struktura zapošljavanja ne definiše odgovarajuće linije odgovornosti za pojedine poslove (projekte) koji se izvršavaju u Direkciji. S obzirom na značajnost kompletnog projekta «CIPS», koji je proglašen i projektom od posebnog interesa, uspostavljanje funkcionalne organizacione strukture treba biti prioritet.

Na osnovu svega, Direkcija nije u mogućnosti da preduzme efikasne operacije koje su vezane za planiranje, kontrolu i izvještavanje o pojedinim segmentima poslovanja Direkcije i mnogobrojnim projektima koji se u okviru Direkcije izvršavaju.

Evidentiranje i unos podataka u ISFU sistem za plaćanje u ime Direkcije izvršava Ministarstvo civilnih poslova u okviru kojeg Direkcija posluje. Nedostatak kadrova u Direkciji zaduženih za ovu oblast i nedostatak Informacionog sistema finansijskog upravljanja (ISFU) u svom sastavu značajno utiče na efikasno upravljanje finansijskim operacijama Direkcije.

Preporuka

Preporučujemo da rukovodstvo Ministarstva civilnih poslova i rukovodstvo Direkcije prenese pozitivan stav prema sitemu internih kontrola na cijelu organizaciju Direkcije i da preduzme aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama zasnovanih na modelu od pet komponenti. Preduslov za ovo je konačno rješavanje statusa Direkcije i donošenje Zakona o informatičkom društvu koji treba da pruži pretpostavke za rješavanje problema organizacije i rukovođenja.

• Procjena rizika

Procjena rizika s kojim se susreće Direkcija u ostvarivanju svojih ciljeva pruža osnovu za izradu pravih odgovora na utvrđene rizike.

Direkcija nije uspostavila jasne i nepromijenjene ciljeve poslovanja prema područjima i aktivnostima svoga poslovanja, tako da nije u mogućnosti utvrditi rizike poslovanja u odnosu na pojedine poslovne procese. Na osnovu toga Direkcija nije u mogućnosti izvršiti vrednovanje rizika u odnosu na pojedine segmente poslovanja i odrediti strategiju za upravljanje rizicima. Ovaj dio procjene rizika je ključni za preduzimanje protivmjera za sprečavanje rizika koji je sadržan u kontrolnim aktivnostima.

Preporuka

Direkcija treba da procijeni rizike poslovanja prema pojedinim poslovnim procesima koji se odnose na finansijski aspekt poslovanja. Naprimjer, procjena rizika se može utvrditi za određene aktivnosti finansijskog poslovanja kao što su: izrada budžeta, praćenje izvršenja budžeta, nabavke, unos podataka u glavnu knjigu, finansijsko izvještavanje, popis imovine, prihodi od projekata i sl.

Takođe, poslovni procesi i procjena rizika mogu se utvrditi i za aktivnosti Direkcije vezano za pojedinačne projekte (projekt CIPS, projekt pasoš, projekt registracije vozila i drugi projekti).

- **Kontrolne aktivnosti**

Kada su već određeni rizici poslovanja u odnosu na poslovne procese, glavna strategija za ublažavanje rizika provodi se kroz kontrolne aktivnosti. Pod kontrolnim aktivnostima podrazumijevaju se: podjela dužnosti, davanje odobrenja i ovlaštenja, kontrola transakcija, kontrola pristupa resursima i evidenciji, usklađivanje, nadzor itd. Kontrolne aktivnosti propisane su u obliku procedura, pravila, uputa itd.

Stoga smo mi u našim ranijim izvještajima sugerisali da Direkcija donese određeni broj pravila, a pojedina pravila su bila propisana i od strane Ministarstva finansija i trezora (pravila o potrošnji, stvaranju obaveza, procedurama nabavki, procedurama unosa podataka u sistem za plaćanje itd). Direkcija je i pored otežavajuće činjenice da neki sistemski propisi nedostaju ili su nekonzistentni, donijela određeni broj pravila i procedura u 2005. godini i tako stvorila minimalne preduslove za funkcionisanje bilo kakvog sistema internih kontrola. Međutim, uočili smo da postojeća pravila nisu efikasna dok se ne preduzmu aktivnosti na formiranju konačne funkcionalne organizacije Direkcije i tačnom definisanju odgovornosti u svim procesima (aktivnostima) poslovanja Direkcije.

Preporuka

Preporučujemo da Direkcija odredi poslovne procese (aktivnosti) u svom poslovanju i da utvrdi rizike tih procesa (aktivnosti) i donese nova pravila u kojima treba definisati različite kontrolne aktivnosti za sprečavanje rizika.

- **Informacije i komunikacije**

Informacije su važne za vođenje poslovanja i kontrolu samog poslovanja. Rukovodstvu Direkcije trebaju biti osigurane relevantne, pouzdane i pravovremene informacije o internim i eksternim događajima kako bi ono bilo u mogućnosti donosti prave odluke. Nismo se uvjerali da rukovodstvo Direkcije i rukovodstvo Ministarstva civilnih poslova prima pouzdane informacije o poslovanju Direkcije i projektima koji se izvršavaju u Direkciji. Takođe, komunikacije su važne kako bi zaposleni poznavali svoje uloge i odgovornosti u Direkciji.

Preporuka

Preporučujemo Direkciji da definiše sistem informacija i komunikacija o svim aktivnostima Direkcije kako bi rukovodstvo bilo u mogućnosti donositi ispravne poslovne odluke. Takođe, sistem komunikacija treba da omogućí svim zaposlenima poznavanje svojih uloga i odgovornosti u Direkciji.

- **Monitoring**

Monitoring podrazumijeva praćenje prethodnih komponenti sistema internih kontrola radi kontrole, izmjene (prilagođavanja) datim uslovima i stalnog unapređenja sistema. Nismo uočili da je izvršen monitoring postojećeg sistema internih kontrola koji je trenutno sadržan u pojedinim pravilima.

Preporuka

Potrebno je izvršiti odgovarajuće analize i izmjene sistema internih kontrola i prilagođavanje sistema internih kontrola prema «Vodiču za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine» koje je izradilo Ministarstvo finansija i trezora.

3.2. Finansijski izvještaji

Finansijske izvještaje Direkcije izrađuje finansijska služba Ministarstva civilnih poslova BiH. Prema instrukcijama Ministarstva finansija i trezora Direkcija je izmijenila način izvještavanja za 2005. godinu. Finansijski izvještaji sačinjeni su prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine koji je donesen od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, bez Finansijskih izvještaja na propisanim obrazcima za eksterne korisnike.

Izvještaji su sačinjeni za tri odvojene jedinice koje se posebno evidentiraju u sistemu ISFU, i to:

- Direkcija CIPS-a,
- Sistem održavanja i štampanja pasoša,
- Projekat «CIPS»

Izvještaji sadrže propisane priloge, i to: Pregled rashoda iz budžeta po ekonomskim kategorijama (Prilog 2.), Posebni podaci o platama i broju zaposlenih (Prilog 4.), Pregled neizmirenih obaveza (Prilog 6.), Pregled stalnih sredstava sa stanjem 31.12.2005. godine (Prilog 7.), Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi (Prilog 7/1.). Izvještaji sadrže zabilješke uz finansijske izvještaje za 2005. godinu.

Iako ovi izvještaji u najvećoj mjeri zadovoljavaju formu izvještavanja prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, oni nisu u potpunosti kompletni. Ovo se ogleda u sljedećem:

- Propisane Informacija o sistemu internih kontrola realizovanih tokom godine nisu izrađene;
- Korektivne radnje preduzete u cilju realizacije preporuka revizije nisu sadržane u izvještajima (mada su izrađene po našem ranijem zahtjevu);
- Analize poslovanja pojedinačnih projekata koji se izvršavaju u Direkciji nisu urađene. Ovo podrazumijeva pouzdano izvještavanje o realizovanim aktivnostima projekta i postignutim rezultatima u odnosu na utrošena sredstva;
- Direkcija nije vršila evidentiranje u poslovne knjige donirana sredstva – kancelarijskog namještaja ukupne vrijednosti 134.252 KM. Po tom osnovu su stalna sredstva i izvori sredstava potcijenjeni za navedeni iznos. Popis navedene opreme u Direkciji takođe nije izvršen.

Izmijenjeni način izvještavanja nije na odgovarajući način praćen uputstvima, smjernicama i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora što je stvorilo nedoumice u vezi načina izvještavanja za eksterne korisnike izvještaja. Uočili smo sljedeće:

- Finansijski izvještaji ne sadrže Bilans stanja koji treba da predstavlja finansijski položaj Direkcije (sredstva, obaveze, izvori) koji trebaju biti u ravnoteži. Dijelom se ovi podaci mogu naći na različitim mjestima u izvještajima, ali podaci nedostaju u cjelini i na jednom mjestu (npr. o stanju novčanih sredstava-blagajni, potraživanjima, izvorima sredstava i ostalo);
- Pravilnik o načinu izvještavanja predstavljen je na veb stranici Ministarstva finansija i trezora i nije zvanično objavljen. Ovo je uzrokovalo nerazumijevanje kod budžetskih korisnika u vezi načina izvještavanja u odnosu na prethodnu godinu i pitanja da li je u tom slučaju ovakav način izvještavanja obavezujući i jedini. Ministarstvo finansija i trezora dostavilo je dodatnu instrukciju prema našim preporukama neposredno prije

roka dostave finansijskih izvještaja koja nije u potpunosti poštovana od strane Direkcije u vezi izrade izvještaja za eksterne korisnike;

- Odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju nisu jasne kada je u pitanju izvještavanje o izvršenju budžeta (Prilog br. 8). Direkcija nije sačinila izvještaj o izvršenju budžeta za 2005. godinu;
- Prilikom predaje ovih izvještaja nije postojala kontrola u Ministarstvu finansija i trezora (izvještaji predati u kabinet ministra MFT-a) koja bi omogućila kontrolu kompletnost svih priloga koji su propisani Pravilnikom o finansijskom izvještavanju;
- Ministarstvo finansija i trezora nije posebnim propisom i u saradnji sa budžetskim korisnikom i eksternim korisnicima ovih izvještaja usaglasilo i regulisalo formu izvještaja, rok i način izvještavanja za eksterne korisnike kako je propisano navedenim pravilnikom;
- Nisu data precizna uputstva o izvještavanju za Programe posebnih namjena tj. koje priloge iz seta izvještaja treba za ove programe popuniti. Programi posebne namjene obično sadržavaju podatke o sredstvima, obavezama, izvorima sredstava i rashodima i trebaju imati isti tretman kao i sva sredstva iz budžeta (Direkcija je sačinila finansijski izvještaj o programu sistema održavanja, izdavanja i štampanja pasoša);

Preporuka

Ministarstvo treba sve nejasnoće u vezi izrade finansijskih izvještaja razjasniti u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora u cilju pouzdanog izvještavanja. Mišljenja smo da bi štampani obrazci i precizna uputstva za popunjavanje Finansijskih izvještaja mogli biti jedno od rješenja kojim bi se postigla standardizacija izvještavanja. Takođe, ponovo ističemo potrebu za formiranje vlastite finansijske službe u Direkciji i vlastitog ISFU sistema radi efikasnog upravljanja finansijskim operacijama Direkcije

3.3. Budžet

Projekcija budžeta Direkcije, Projekta «CIPS» i Sistema održavanja, izdavanja i štampanja pasoša nije izvršena na osnovu detaljne analize potreba za rashode Direkcije, preciznih ulaganja u pojedinačne dijelove Projekta «CIPS» i dinamike implementacije projekata, kao i analize potrebnih ulaganja vezanih za sistem održavanja, izdavanja i štampanja pasoša.

Projekt CIPS planiran je i odobren u jednom iznosu (6.000.000 KM) bez potrebne planske strukture rashoda, iako u sebi sadrži više odvojenih projekata (registracija vozila, informatizacija matičnih ureda, nabavka nepersonalizovanih kartica i drugo). Projekat održavanja, izdavanja i štampanja pasoša odobren je takođe u jednom iznosu (850.000, iako je traženo 950.000 KM) i isto tako ne sadrži planiranu strukturu rashoda. Projekcija budžeta ne sadrži planiranu dinamiku izvršenja pojedinačnih projekata i planirane aktivnosti koje trebaju biti povezane sa realizacijom sredstava iz budžeta za odgovarajuću godinu. Uočili smo da projekt registracije vozila nije postigao odgovarajući stepen implementacije u odnosu na planirana sredstva, da projekt informatizacije matičnih ureda nije uopšte realizovan iako su planirana sredstva, a nabavka nepersonalizovanih kartica realizovana je više od planiranog iznosa.

Budžet Direkcije (zajedno sa projektima) predložen je od strane Direkcije u ukupnom iznosu od 14.999.250 KM, a odobren je u iznosu od 14.172.600 KM. Međutim, odobreni budžet imao je značajne promjene strukture rashoda, pri čemu su povećani troškovi zakupa na budžetu Direkcije za 1.500.000 KM i troškovi pasoša za 100.000 KM, a smanjeni su ostali tekući i kapitalni izdaci Direkcije za 1.085.000 KM i budžet Projekta «CIPS» za 515.000 KM.

Sve navedeno upućuje na nerealno planiranje rashoda Direkcije i pojedinačnih projekata u okviru projekta CIPS i projekta za pasoše. Takođe, promjena strukture rashoda između budžeta Direkcije, budžeta projekta CIPS i budžeta za pasoše pokazuje da projekcija budžeta nije urađena pod pretpostavkom realnih potreba Direkcije i pojedinačnih projekata koja uključuje dinamiku implementacije projekata za odgovarajuću godinu. Direkcija je imala četiri promjene strukture budžeta, od kojih je poslednja promjena strukture izvršena u januaru 2006. godine kojom su pokriveni troškovi sistema održavanja pasoša iznad prvobitno odobrenih.

Nerealne projekcije budžeta u odnosu na planirane aktivnosti Direkcije i pojedinačnih projekata imale su za posljedicu stvaranje određenih rezervi u budžetu i korištenje sredstava budžeta projekata na račun budžeta Direkcije i obratno. Revizija je u svojim ranijim preporukama isticala potrebu razgraničenja troškova koji se izvršavaju na teret budžeta Direkcije od onih koji se izvršavaju na teret budžeta Projekta. Nismo se uvjerali da je Direkcija izvršila precizno razgraničenje troškova prema pripadnosti pojedinim budžetima. Takođe, nismo se uvjerali u transparentno izvještavanje o pojedinačnim projektima, stepenu njihove implementacije i utrošenim sredstvima u odnosu na izvršene aktivnosti.

Preporuka

Preporučujemo da se budžet planira posebno za Direkciju kao budžetskog korisnika, a posebno za sve pojedinačne projekte koji su u nadležnosti Direkcije sa tačno utvrđenim rokovima za implementaciju pojedinačnih projekata. Time bi se postiglo realno planiranje potreba sa tačno utvrđenim namjenama i izbjegla bi se dosadašnja praksa korištenja sredstava iz budžeta Direkcije za račun pojedinih projekata i obratno.

Takođe, Direkcija mora obezbijediti pretpostavke za izvještavanje o stepenu dovršenosti projekta, potrebnim ulaganjima u projekte i rokovima završetka projekata.

3.4. Izvršenje budžeta

- Direkcija nije u potpunosti izvršila razgraničenje rashoda koji se izvršavaju na teret budžeta Direkcije i rashoda koji se izvršavaju na teret budžeta Projekta CIPS i Projekta održavanja, izdavanja i štampanja pasoša. Revizija je i ranije upozoravala Direkciju na ovaj nedostatak koji još uvijek nije riješen. Uočili smo da se putni troškovi, troškovi fiksnih telefona i troškovi mobilnih telefona jednog projekta dijelom realizuju iz budžeta pripadajućeg projekta, a povremeno terete budžet Direkcije i budžet drugog projekta. Ovi troškovi odnose se na angažovane zaposlene po ugovorima o djelu, ali i na stalno zaposlene u Direkcije čiji se troškovi mobilnih telefona nekada realizuju iz budžeta Direkcije a nekada na teret ostala dva projekta.

Preporuka

Preporučjemo Direkciji da prilikom projektovanja budžeta razgraniči rashode koji se izvršavaju na teret budžeta Direkcije od rashoda koji se realizuju na teret budžeta projekata. Ovim bi se postigla ekonomičnost trošenja sredstava iz budžeta i izbjegla prekomjerna potrošnja u uslovima kada postoji mogućnost korištenja sredstava iz više izvora budžeta (Direkcije, Projekta «CIPS», projekta za pasoše)

- Ukupan broj angažovanih po ugovorima o djelu sa 31.12.2005. godine je 102 zaposlena (Direkcija CIPS 41, Projekt CIPS 37 i Projekt pasoši 24). U Direkciji ne postoji precizno definisana procedura prilikom angažovanja osoba po ugovorima o djelu. Ukupno realizovane bruto naknade angažovanih po ugovorima o djelu sa 31.12.2005. godine iznosile su: Direkcija 562.454 KM, Projekt «CIPS» 325.822 KM i Projekt Pasoši 320.948 KM. Revizija se nije mogla uvjeriti koje postupke Direkcija provode prilikom izbora kandidata sa kojim zaključuje ugovor o djelu (npr. javno oglašavanje i drugo). Takođe, nismo se mogli uvjeriti koliki je optimalni broj angažovanih radnika u Direkciji potreban s obzirom da Direkcija nije radila odgovarajuće analize potrebnih kadrova. Direkcija nije u potpunosti poštovala Odluku o visini naknade za ugovore o djelu. Najveća predviđena naknada iznosila je 1.500 KM za projekt menadžere, a registrovali smo zaključenje jednog ugovora u iznosu od 1.600 KM. Takođe, najveća predviđena naknada za administrativne poslove iznosila je 400 KM, a pronađeni su ugovori zaključeni na 500 KM i povećani na 700 KM. U Direkciji je utvrđeno i angažovanje osoba po ugovorima o djelu iz institucija BiH za poslove koji predstavljaju redovne poslove koji oni obavljaju u svom matičnom Ministarstvu (500 – 700 KM).

Preporuka

Preporučjemo Direkciji da sačini plan optimalnog broja zaposlenih po pojedinim poslovima odnosno projektima koji se izvršavaju u Direkciji. Takođe, potrebno je da Direkcija preispita troškove naknada koji se isplaćuju za rad u Direkciji zaposlenima koji rade u drugim institucijama BiH.

- Prilikom isplata stimulacija za angažovane po ugovorima o djelu koje su se isplaćivale redovno od januara do decembra 2005. godine (izuzev za februar i mart) i koje su isplaćene u iznosu 29.169 KM (neto), revizija se nije mogla uvjeriti koje poslove angažovani obavljaju pored svog redovnog posla koji je naznačen u ugovoru o djelu i kakvi su efekti poslovanja po tom osnovu ostvareni. Takođe, nismo se mogli uvjeriti u kriterije određivanja stimulacije, tj. na osnovu čega rukovodstvo Direkcije određuje osobe koje trebaju primiti stimulacije i kako se utvrđuje stimulativni iznos (npr. nedostaju izvještaji o radu o dodatnim aktivnostima pored redovnih aktivnosti).

Preporuka

Bez namjere da osporavamo pravo na isplate stimulacija koje se izvršavaju redovno za više mjeseci, preporučujemo donošenje kriterija za isplate stimulacija koji će definisati pod kojim uslovima i za koje poslove i ostvarene efekte one mogu biti isplaćene.

- Vezano za putne troškove, u gotovo svim pregledanim putnim nalogima nisu postojale odluke o upućivanju na službeni put kao ni izvještaji sa službenog puta, kako za putovanja u zemlji tako i za putovanja u inostranstvo. Registrovali smo i izdavanje dva putna naloga sa istim danom putovanja i istom relacijom i duplom isplatom dnevnica. Kroz putne naloge koji se odnose na putovanja u zemlji prikazivale su se dnevnicе za službeni put, iako se nije radilo o službenom putu nego o redovnom obavljanju poslova. (npr: izdaju se četiri putna naloga sa istim datumom za istu osobu i to za periode od ponedjeljka do petka za čitav mjesec. Ovo su koristili zaposleni angažovani na poslovima koji se obavljaju u Sarajevu a dolaze iz Mostara, Banja Luke, Tuzle, ili angažovani u Banja Luci, a dolaze iz Bijeljine i drugih lokacija. Mišljenja smo da navedeni slučajevi ne mogu biti tretirani kao službeni put već obavljanje redovnog posla za koji se pojedinim zaposlenima priznaju i troškovi smještaja.

Preporuka

Preporučujemo da Direkcija poveća kontrole izdavanja i pravdanja putnih naloga i preispita slučajeve priznavanja dnevnica tokom cijelog mjeseca i istovremenog priznavanja troškova smještaja.

- Priznati troškovi mobilnih telefona koji su redovno premašivali dozvoljeni iznos ni u jednom slučaju nisu uključivali obustave od plata prilikom prekoračenja dozvoljenog iznosa. U svim slučajevima isplaćivani su puni iznosi na koje su glasili računi za mobilne telefone koji su se plaćali kroz blagajnu kao i za zbirne račune koji su se plaćali putem računa, s tim što se na zbirnim računima pored brojeva koji su prekoračili dozvoljene limite nije stavljaо potpis ovlaštene osobe koji bi predstavljao odobrenje niti su se pravile odluke o odobravanju tih prekoračenja. Izuzetak su administratori kojima su se plaćali računi kroz blagajnu i samo u tim slučajevima se poštovala visina dozvoljenih troškova. Npr. zabilježen je slučaj redovnog prekoračenja dozvoljenog iznosa (150 KM) koji se priznaje novom odlukom rukovodstva Direkcije na 300 KM, a sam direktor Direkcije ima ograničenje na 250 KM.

Preporuka

Preporučujemo da se preispitaju slučajevi priznavanja prekoračenja dozvoljenih iznosa za korištenje mobilnih telefona i njihovog naknadnog obustavljanja od plata zaposlenih. Takođe, sugerišemo dosljednu primjenu usvojenih pravila i procedura koji će omogućiti racionalnu potrošnju, a iznimna prekoračenja trebaju se pravdati vjerodostojnim dokazima.

- § Naknade za rad u Komisijama za nabavke koje su realizovane u neto iznosu od 4.300 KM, redovno su mjesečno isplaćivane bez obzira da li je bilo nabavki u tom mjesecu. Za rezidente Republike Srpske nisu u ovom slučaju pravilno obračunati pripadajući porezi prema propisima entiteta. Kod Komisije za registarske tablice, pored redovnih članova, angažovani su i pridruženi članovi komisije (eksperti). Dva pridružena člana (eksperta) primili su naknade retroaktivno u ukupnom iznosu 5.850 KM i pored upozorenja bivšeg direktora Direkcije da se ne mogu realizovati dva paralelna ugovora o djelu. Mišljenja smo da u ovom slučaju stvaranje obaveza na teret budžeta Direkcije ne može biti izvršeno od strane predsjednika Komisije za registarske tablice.

Ovakav postupak stvara nedoumice u slučaju ovlaštenja za stvaranje obaveza u Direkciji,

Preporuka

Preporučujemo Direkciji da razmotri broj angažovanog osoblja u ovim komisijama, angažovanje lica izvan Direkcije i uopšte potrebu za priznavanje naknada za rad u komisijama pored plata i ostalih naknada.

- Ugovori o zakupu stanova za koje se na godišnjem nivou izdvaja 16.400 KM zaključeni su između fizičkih lica (nisu ovjereni kod Poreske uprave) i isplaćuju se putem blagajne. Takođe, za isplaćene iznose ovih naknada nisu obračunati pripadajući porezi prema poreskim propisima entiteta. Revizija je i ranije upozoravala Direkciju da se u ovom slučaju obezbijedi vjerodostojnost ovakvih isplata,

Preporuka

Direkcija nije poštovala našu raniju preporuku da se ugovorima o djelu definišu ukupna primanja angažovanih po ugovorima o djelu po raznim osnovama (naknada, stimulacija, dnevnice za prevoz, smještaj, troškovi goriva, troškovi telefona itd). Ponovo sugerišemo da naknada po osnovnom ugovoru o angažovanju mora biti i jedina ugovorena naknada bez dodatnih primanja.

- Iz blagajne Projekta sistema održavanja i štampanja pasoša isplaćeni su gotovinski računi za nabavke foto aparata (275 KM) i kamere (318 KM), i to na osnovu blok računa i odluke o nabavci koja je donesena naknadno. Takođe, iz blagajne Projekta registracije vozila isplaćeni su računi za reprezentaciju (692 KM) na osnovu blok računa od iste firme koji nemaju zabilješke niti specifikacije izvršenih ugostiteljskih usluga koja potvrđuje namjensku potrošnju tih sredstava, kao i računi opravki i održavanja opreme (816 KM) bez zabilješke o razlozima opravki i na osnovu blok računa od iste firme.

Preporuka

Preporučujemo da Direkcija obezbijedi efikasne kontrole utroška sredstava iz budžeta na osnovu vjerodostojne dokumentacije, stvarnih potreba i izdavanja reversa za kupljenu opremu čime se postiže zaštita imovine.

3.5. Popis imovine

- Popis opreme Projekta CIPS, čija ukupna vrijednost iznosi 19.486.558 KM, nije pravilno izvršen na način koji omogućava usaglašavanje stvarnog stanja sa stanjem iskazanim u poslovnim knjigama (naturalni popis nema vrijednosnih pokazatelja koji su odvojeno prikazani kroz obračun amortizacije i koje nije moguće usaglasiti sa naturalnim popisom, popisne liste nisu sačinjene po grupama stalnih sredstava, pojedine popisne liste potpisane su bez konstatacije da se oprema nalazi na licu mjesta itd.) Time popisna komisija nije bila u mogućnosti da uskladi stvarno stanje po popisu sa stanjem koji je evidentiran u glavnoj knjizi. Revizija se po tom osnovu nije mogla uvjeriti u sveobuhvatnost popisa i efikasnu zaštitu kompletne imovine Projekta CIPS.
- Direkcija nije izvršila kompletan popis stanja sa 31.12.2005. godine nepersonalizovanih kartica ličnih karata, vozačkih dozvola i ličnih karata za strance u trezoru Centra za personalizaciju u Banjoj Luci. Postupak popisa i usaglašavanja stanja ovih kartica nije bio moguć zbog direktnog evidentiranja nabavke nepersonalizovanih kartica na troškovima projekta umjesto na zalihe materijala, s obzirom da sve kartice stvarno nisu utrošene. Prema podacima centra za personalizaciju ukupna vrijednost ovih kartica sa 31.12.2005. godine iznosi 717.871 KM (LK 89.000 kom x 2,54=226.060 KM, VD 155.750 kom x 2,34=364.455 KM i LK za strance 50.140 kom x 2,54=127.356 KM). Komisija je izvršila samo obračun neutrošenih kartica koje su ranije prikazane u sredstvima projekta prilikom aktiviranja opreme i potrebe njihovog otpisivanja. Mišljenja smo da nabavke ovih kartica, njihov utrošak i stanje neutrošenih kartica treba evidentirati na zaliham materijala i redovno (mjesečno) usaglašavati sa Centrom za personalizaciju u Banjoj Luci.
- Komisija nije izvršila popis dijela kompjuterske opreme koja je namijenjena projektu registracije motornih vozila. Oprema je nabavljena od firme «Logosoft» čija vrijednost iznosi 307.264 KM, tako da za navedenu opremu nije obezbijeđena efikasna zaštita imovine koja se postiže popisom.
- Komisija za popis nije izvršila popis tuđe opreme koja se nalazi u Direkciji. Revizija nije mogla pouzdano utvrditi vrijednost ovih sredstava.

Preporuka

Preporučujemo da Direkcija uvaži primjedbe revizije i izvrši vanredni popis imovine i korektivna knjiženja po popisu. Ovim bi se obezbijedila efikasna zaštita imovine Direkcije koja ima značajnu vrijednost.

3.6. Nabavke

- Direkcija je objavila javni poziv za prikupljanje ponuda za Projekt registracije vozila 5. januara 2005 godine po utvrđenim lotovima. Po provedenom postupku i na prijedlog komisije za javne nabavke upravni organ donio je rješenje o izboru najpovoljnijih ponuđača po lotovima, i to:

LOT 1. Nepersonalizovane registarske tablice sa sigurnosnim elementima za motorna vozila, tehnologija, oprema i potrošni materijal za personalizaciju (izabrana firma, J.H.Toennjes E:A:S:T:GmbH & Co , Syker Strase 201,27751 Delmenhorst, Njemačka, **vrijednost posla 6.191.430 KM**)

LOT 2. Nepersonalizovani vanjski i unutrašnji stikeri sa sigurnosnim elementima za motorna vozila (izabrana firma, J.H.Toennjes E:A:S:T:GmbH & Co , Syker Strase 201,27751 Delmenhorst, Njemačka, **vrijednost posla 3.360.180 KM**)

LOT 3. Nepersonalizovana polikarbonska kartica: potvrda o vlasništvu motornih vozila i potvrda o registraciji motornih vozila (izabrana firma, Austria Card Plastikarten und Ausweissysteme Gesellchaft mbH/NSB d.o.o., Lamezanstrase 4-8 / Patrioske lige br.35,1232 Wien / Sarajevo,Austrija / Bosna i Hercegovina, **vrijednost posla 4.896.000 KM**)

Komisija je izvršila izbor najpovoljnijih ponuđača, a ostali učesnici na tenderu koji nisu bili zadovoljni izborom ponuđača podnijeli su prigovor ugovornom organu. Po odbijanju prigovora, ponuđači koji nisu bili izabrani uputili su žalbu drugostepenom organu (zbog nepostojanja Agencije za javne nabavke funkciju drugostepenog organa izvršavalo je Ministarstvo finansija i trezora). Ministarstvo finansija i trezora nije prihvatilo žalbu, tako da su firme «Turbo AG» iz Švajcarske i «Ferba Internacional» Sarajevo pokrenule upravni spor kod Suda BiH. Sud BiH je donio presudu u korist oba tužioca, poništio rješenje Ministarstva finansija i trezora i predmet vratio nadležnom organu na ponovni postupak. Sud je konstatovao da je privremena nadležnost Ministarstva finansija i trezora istekla 10.08.2005.godine, a isto je donijelo rješenje o odbijanju žalbe navedenih firmi 14.09.2005. godine tj. poslije isteka nadležnosti.

Revizija ocjenjuje da je ovako značajan projekat za BiH u zakašnjenju i da se ne odvija po utvrđenoj dinamici. Takođe, već su izvršena određena ulaganja u navedeni projekat koja trenutno nisu u funkciji izvršenja projekta (vozila i drugo). Mišljenja smo da je institucija koja je privremeno obavljala funkciju drugostepenog organa morala voditi računa o trajanju svoje privremene nadležnosti, što je dovelo do neizvjesnosti u vezi konačnog izbora ponuđača i početka primjene navedenog projekta.

- Nabavka 200 printera «Canon LBP 1120» od firme «Lanaco» Banja Luka u vrijednosti 42.240 KM nije izvršena u skladu sa procedurama Zakona o javnim nabavkama. Komisija za nabavke objavila je Javni poziv i u tenderskoj dokumentaciji propisala da se vrši nabavka 200 printera «Canon LBP 1120» (prema Zakonu o javnim nabavkama u tendersku dokumentaciju ne može se implicitno navesti tip printer aparata). Na javni poziv bile su prijavljene četiri firme od kojih je samo jedna ponudila navedeni tip printera dok su ostale tri ponudile drugi tip printera. (1200 umjesto traženog 1120). Prilikom bodovanja komisija je kriteriji «usaglašenost sa specifikacijom» bodovala firmu «Lanaco» Banja Luka, koja je ponudila traženi printer sa 15 bodova, dok ostale tri firme po ovom kriteriju nisu bodovane, pri čemu je navedena firma dobila prednost. Komisija je trebala odbaciti ponude koje nisu

usaglašene sa tenderskom dokumentacijom i obnoviti postupak nabavke s obzirom da nije postignut dovoljan broj važećih ponuda.

- Komisija za nabavku novih skenera za kontrolu kvaliteta dokumenata LK /OI i VD, izvršila je direktnu nabavku 4 skenera od firme «Polos-invest» Zagreb u ukupnom iznosu 19.944 EUR-a. Komisija je bila dužna da ovu vrstu nabavke, čija ukupna vrijednost prelazi 30.000 KM, obavi putem javnog poziva, a ukoliko se ne jave dobavljači koji mogu ponuditi robu sa traženim kvalitetom može se pristupiti pregovaračkom postupku. Direkcija se nije uvjerila da ne postoji druga mogućnost izbora. U konkretnom slučaju Ugovorni organ ne raspolaže pismenom informacijom iz koje se može zaključiti da na prostorima BiH ne postoji nijedan dobavljač za isporuku navedene opreme.
- Usluge laboratorijskog mjerenja i ispitivanja mehaničke otpornosti registarskih tablica u vrijednosti 5.280 KM nisu takođe izvršene u skladu sa procedurama Zakona o javnim nabavkama. Postupak izbora izvršen je direktnom pogodbom umjesto u konkurentskom postupku.
- Direkcija je putem javnog nadmetanja za nabavku kancelarijskog materijala izabrala firmu «Co Farmus Commerce» Sarajevo. Na testiranom uzorku konstatovali smo da se cijene isporučenog kancelarijskog materijala iz faktura veće od cijena iz cjenovnika koji je prihvaćen na tenderu. S obzirom da je Direkcija veliki potrošač kancelarijskog materijala potrebno je uspostaviti internu kontrolu faktura ispostavljenih za kancelarijski materijal;

4. Korespondencija sa klijentom

Direkciji je uručen nacrt Izvještaja o reviziji za 2005. godinu na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija je dostavila svoje komentare na nacrt Izvještaja.

Po našoj procjeni, Direkcija nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u nacrtu Izvještaja.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Direkcije i naš odgovor.

5. Rezime

Tokom obavljanja svog mandata revizija je konstatovala da Direkcija nije izradila plan i program aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola koji podrazumijeva pregled trenutnog stanja interne kontrole, provođenje postupaka kojima će se izvršiti procjena rizika, predlaganje korektivnih aktivnosti za unapređenje interne kontrole, usvajanje detaljnog plana za implementaciju interne kontrole i Pravilnika o internim kontrolama, kao i praćenje efikasnosti sistema interne kontrole.

Revizija je uočila neadekvatno planiranje sredstava koje je kao posljedicu imalo preraspodjele budžeta i povećanje budžeta preraspodjelom na troškove zakupa i troškove programa za pasoše, a smanjenje sredstava na projektu «CIPS» i ostalim rashodima Direkcije.

Revizija je konstatovala i određena odstupanja u izvršenju budžeta od propisa koji su regulisani u zakonu o javnim nabavkama i principa kojim se ne poštuju u svim slučajevima propisi o popisu imovine.

Takođe, Direkcija nije izvršila veći dio preporuka revizije koji su konstatovani u našem Izvještaju o reviziji za 2004. godinu i Pismu rukovodstvu za 2005. godinu.

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego